

Amor en la galàxia

El somni de mil milions de fans continua.

“Episodi II. L’atac dels clons”, el nou capítol de ‘La guerra de les galàxies’, s’estrena –també en català– per satisfer la morbositat del món sencer.

Un planeta que ansia saber com el jove Anakyn Skywalker, un guerrer de puresa, es converteix en el malèfic Darth Vader.

La resposta és que, com tantes altres vegades, l’amor té la culpa.

A bans de *Star Wars* (entre nosaltres, *La guerra de les galàxies*) no hi havia cinema. O almenys, no el cinema amb la grandiositat amb què el concebem avui. Abans, hi havia bon cinema, mal cinema, cinema intel·lectual, cinema coent. Però no hi havia cinema del que et deixa petrificat en la butaca, embadocat demanant més i més i més i més. Abans que el director George Lucas filmara *Star Wars* (en realitat, l’episodi IV d’una sèrie presumptament dividida en tres trilogies, tot i que el cineasta per ara només n’ha filmat dues) no existia la necessitat d’anar al cinema per veure una pel·lícula. Però, avui, ningú no pot dir que sap de què va la cultura del seu temps si no sap de què va *Star Wars*. Aquesta sèrie va canviar per sempre la manera de fer cinema, la manera d’entendre’l i la manera de relacionar-s’hi. I, encara més, la manera de promocionar-lo. Paradoxalment, ho va fer algú com Lucas, que es mou al marge de la indústria de Hollywood. I en canvi, és l’home que més ha fet per ella.

Amor i guerra. I ho continuarà fent en el nou lliurament, el que explora l’atracció pel mal d’Anakyn Skywalker, el cavaller jedi que es convertiria en Darth Vader, el jedi tenebrós –el sith, en nomenclatura mitològica de *Star Wars*– que arribaria a ser pare de Luke Skywalker i de la princesa Leia Organa. Aquests foren els herois de l’episodi IV, el qual –compte no us perdeu– és el primer que es va rodar i es va estrenar. Cal recordar que els episodis IV, V, VI foren els de la trilogia clàssica, i relaten la lluita dels rebels contra l’Imperi Fosc per restablir la llibertat en la galàxia. En aquesta trilogia, Darth Vader morirà, i es redimirà ajudant els rebels a derrotar

l’emperador. La nova trilogia, de la qual ara s’estrena l’episodi II, anomenat *L’atac dels clons*, conta l’origen de Darth Vader, i la transformació d’una república sideral en un imperi dictatorial. Falta saber si Lucas, com era la seua intenció originària, quan acabe aquesta trilogia, filmarà la que queda, la que explicarà quin serà el futur de la galàxia amb la República i la llibertat restaurades, i l’Imperi fora de joc.

“Un jedi no pot sentir amor”. Aquesta sentència és la que posa al dia la sèrie de *Star Wars*, la targeta de presentació de *L’atac dels clons*. En aquesta ocasió, l’eix argumental és molt senzill, però també carregat d’èpica, i, de manera inaugural, acompanyat de fascinació romàntica. Perquè aquest segon episodi és la porta a través de la qual Anakin Skywalker es deixa seduir pel costat fosc de la Força, aquella energia que mou l’univers, que és l’essència de la galàxia i que té en els cavallers jedi –una mena de santons que defensen la República amb les seues espases làser i les seues arts místiques– als seus guardians aferrissats. Però un jedi, per accedir al privilegi de ser-ho, ha de fer certs vots. Vots que impliquen renúncia i sacrifici. Vots que impliquen renunciar a la ira. A l’odi. I a l’amor i a les passions de la carn. Perquè si sent amor, pot sentir un torrent d’emocions. I les emocions l’aparten de la contenció espiritual i l’aboquen a ser presa fàcil del revers tenebrós de la Força. L’esperit temptat per la carn i les hormones: una aclucada d’ull de Lucas a les legions d’adolescents que acudirán a les sales de cinema.

Sembla aquest un dels pretextos argumentals més interessants i morbosos que han nodrit *Star Wars*. De fet, quan Anakyn Skywalker (el desconegut actor Hayden Christensen) deixi de ser un

cast varó seduït per la senadora Padmé Amidala, la potentíssima actriu Natalie Portman, farà els primers passos per convertir-se en el proper lliurament de la sèrie en Darth Vader, el monstre vestit de cuir negre, amb màscara de metall sideral i veu cibernètica, que va protagonitzar els malsons d'una generació de fans: aquells que veïren la primera pel·lícula de la sèrie, estrenada ara fa vint-i-cinc anys.

La història és arriscada i original. No té principi ni final, és un episodi de transició entre els episodis I i III de la sèrie; el primer, *L'amenaça fantasma*, era l'episodi més esperançador, aquell que donava cos a la llegenda dels jedi; el tercer, serà el més fosc, la prova que el mal pot resultar més seductor que el bé. Aquest segon, però, potser és el més important, perquè és el que determina el destí d'Anakyn, i de tot el cosmos de personatges del serial. L'aposta és alta.

Haurà estat Lucas a l'altura de les expectatives? Aquesta és la gran incògnita.

Espectacle i dignitat. George Lucas és un productor i director estrany, que sembla devorat per la seua pròpia creació, per tot allò que volia evitar. Lucas pertany al clan de Martin Scorsese, Steven Spielberg, Francis Ford Coppola o Brian de Palma, la gent que en els anys 70 va barrejar com mai abans els conceptes de comercialitat i qualitat cinematogràfiques. Només en aquella època semblava possible que la pel·lícula més taquillera de la temporada fóra *Apocalypse now* i no *Nunca me han besado*, o bunyols per l'estil.



Cartell de *L'atac dels clons*, l'episodi de *Star Wars* en el qual l'amor i la passió carnal empenten Anakyn Skywalker cap al revers tenebrós de la Força que el convertirà en el mortal Darth Vader, una icona del mal.

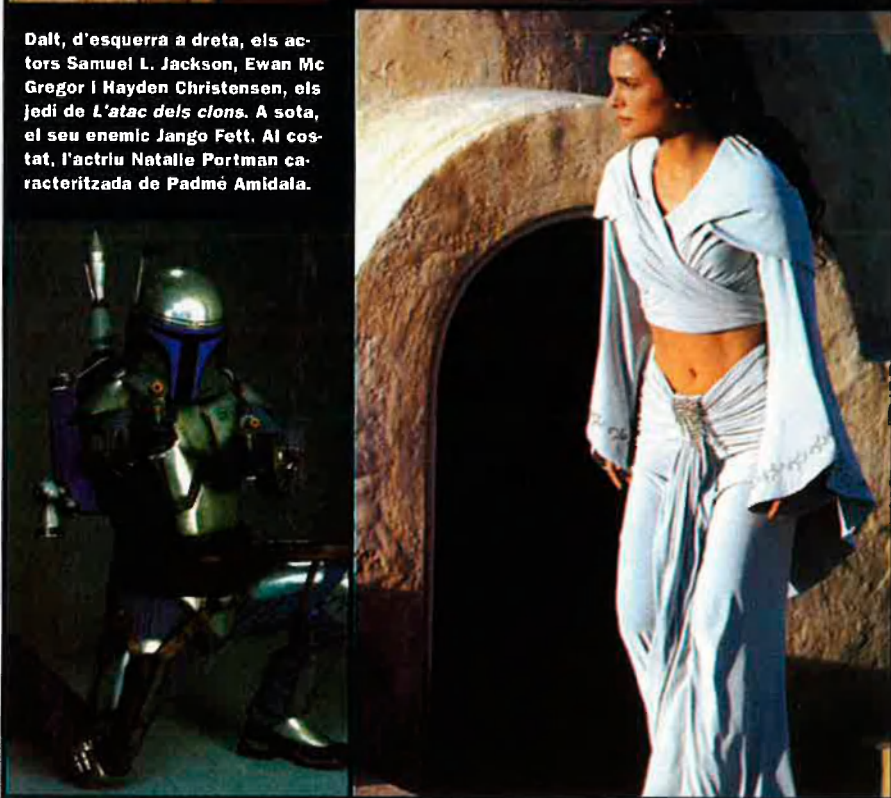
Tots cinc tenien en comú la voluntat de no deixar que Hollywood dominara les seues pautes de treball. La paradoxa comença quan tots ells comencen a realitzar alguns dels films més comercials de la dècada. *El padrí*, de Coppola, o *Taxi driver*, de Scorsese, són la perfecta conjunció entre afluència de públic i genuïna flexió de la crítica davant de la qualitat inqüestionable. Les corporacions de Hollywood, davant de l'èxit d'aquests cineastes compromesos amb ells mateixos i amb la qualitat comercial, intentarien engolir-los. Però s'hi resisteixen, sobretot Coppola, que crea la seua pròpia i accidentada productora, American Zoetrope. Com que no pot dominar-los,

s'encarrega de crear pel·lícules que imiten l'estil d'aquests. I això és el que farà també amb George Lucas.

Lucas provenia del cinema independent, i l'any 1977 estrenaria un projecte en el qual ningú no creia. Aquells anys, la ciència-ficció era considerada un gènere molt minoritari, no exempt de veïtats intel·lectuals per influència de la pel·lícula de Stanley Kubrick *2001, una odisea de l'espai*. George Lucas proposava una història que canviava la narració visual establerta fins aquell moment. Una història en què el diàleg tenia molta menys importància que els efectes especials, però en la qual l'argument era sòlid: un argument filat a tra-



Dalt, d'esquerra a dreta, els actors Samuel L. Jackson, Ewan Mc Gregor i Hayden Christensen, els Jedi de *L'atac dels clons*. A sota, el seu enemic Jango Fett. Al costat, l'actriu Natalie Portman caracteritzada de Padmé Amidala.



EL TEMPS

vés d'escenes visuals d'una espectacularitat mai vista fins al moment. L'argument s'inspirava en una vella pel·lícula d'Akira Kurosawa, barrejada amb la nissaga literària *Dune*, impregnat tot això de cert misticisme religiós. El vestuari era insòlit; la galeria de personatges, al·lucinant; els diàlegs, divertits; i els efectes especials no eren d'aquest món. George Lucas el va crear amb el primer lliurament de *Star Wars*, l'episodi IV, la primera pel·lícula moderna d'a-

El nou lliurament incorpora l'amor com una porta cap a la destrucció espiritual

ventures que no era per a nens, i que, justament per això —per no tractar els nens com subnormals— va ser devorada pels nens, pels seus germans, pels seus pares... per tothom.

De sobte, tot va canviar a Hollywood. Lucas, amb tots els personatges de la pel·lícula, va inaugurar un tipus de marxandatge planetari (joguines, còmics, llibres, samarretes, etcètera) adreçat tant a adults col·leccionistes com als espectadors més joves. I va crear una enorme expectació entre el públic, amb el vaticini que hi hauria una continuació cinematogràfica del film. Lucas, ràpidament, va crear el seu mètode particular de finançament cinematogràfic, de gestió d'empresa i —com era previsible— d'investigació d'efectes especials. Tot per a mantenir-se allunyat dels grans estudis de Los Angeles, i fer les pel·lícules com i quan li donara la gana.

Els estudis mai no li ho perdonaren. D'una banda, mai no seria ben rebut a Hollywood ni a l'Acadèmia dels Oscar: D'una altra, davant del fet que *Star Wars* es va convertir en el seu moment en la pel·lícula més taquillera de la història (ara ho és *Titanic*), els estudis copiaren la seua manera de promoure (marxandatge accessori + constant generació d'expectació sobre la pel·lícula a estrenar) i el nou gènere que Lucas havia establert: el cinema espectacle de màxima dignitat per als esperits joves. Les còpies anaven desvirtuant el model, i on Lucas plantejava una sèrie amb una mitologia pròpia apassionant que exigia una atenció intel·lectual, la resta de productors només oferien circ sense argument.

La següent pel·lícula de *Star Wars*, l'episodi V, *L'imperi contraataca*, es va convertir en el millor de la sèrie, una aventura implacable i subjugant que jugava amb nous conceptes en el cinema-espectacle espacial, com ara la traïció, la foscor descendent, l'enamorament i un final que deixava el cor de l'espectador a punt de l'infart.

Però la següent pel·lícula, *El retorn del Jedi* —és a dir, l'episodi VI— era, directament, una pel·lícula per a nens. Una errada que acabaria marcant el final de l'esplendor argumental del director George Lucas.

Amenaça fantasma, amenaça real.

Lucas va caure en el seu propi parany. Potser perquè no sabia com acabar la primera trilogia, potser perquè no sabia com continuar conjugant cinematogràficament la màgia i la tensió intel·lectual, *El retorn del jedi* es convertiria en la pel·lícula més fluixa de la trilogia clàssica. George Lucas sembla ací presoner de les seues pròpies criatures, en compte del domador que anteriorment els insuflava vida i moviment. L'expectació del món es va convertir en massa forta per a ell, i va servir a la galeria, en compte de fer la pel·lícula definitiva sobre aventures siderals que tothom esperava. "Ho hem de reconèixer —va comentar poc després de l'estrena— hem fet una pel·lícula per a xiquets".

Però la taquilla va resultar, com sempre, generosa amb ell, i el món va acudir a veure *El retorn del jedi*, perquè veure cada pel·lícula de *Star Wars* era ja com vestir texans: una moda popular inqüestionable i ningú no volia quedar-se'n fora. La pel·lícula va defraudar els incondicionals, però va agradar els més menuts, que, al seu torn, es convertirien en nous fans de la nissaga. Lucas se'n va adonar. I va convertir la seua gran errada en un encert. Els fans podien créixer, però això no obligava *Star Wars* a fer el mateix. Preferia obrir-se a noves generacions d'aficionats que mantenir-se fidel als vells, perquè, com també sabia, els d'abans també acudirien a veure les noves pel·lícules. Encara que només fóra per recordar la increïble sensació que visqueren contemplant les batalles de l'episodi IV o l'episodi V.

STAR WARS
EL TEMPUS

NOKIA 3510
Encuentra tu Fuerza

Club NOKIA

NOKIA
CONECTANDO PUEBLOS

La publicitat es beneficia dels personatges de *Star Wars* ja abans de l'estrena.

**El dia 17 de maig
s'estrena 'L'atac
dels clons'.
Pot ser el dia
de la gran alegria.
O el dia
de la gran
decepció**

I Lucas, fa pocs anys, va reestrenar la trilogia clàssica perquè els nous fans coguèren els antecedents d'allò que es venia com l'esdeveniment més gran de la història del cinema: la realització d'una nova trilogia de *Star Wars*, la que explicava l'origen de la guerra sideral i del maligne Darth Vader. El repte era enorme, perquè, amb tota la nova tecnologia actual al seu abast, Lucas havia de controlar el disseny d'efectes especials i l'escenografia perquè la història de la nova pel·lícula semblara anterior cronològicament a la de la trilogia clàssica. El primer film d'aquesta gènesi va ser *L'amença fantasma*, el que explica els primers anys d'Anakyn Skywalker. Els fans de sempre es deceberen —era una pel·lícula infantil, amb tants efectes especials digitals que semblava de dibuixos animats—, però els nens al·lucïnaren i feren Lucas molt més ric.

Ara, *L'atac dels clons* pretén introduir amor, sexe, tenebra i més guió en un film completament digital en què cada segon ha costat 16.000 euros.

Possiblement, Lucas ha fet una pel·lícula per a gent de dotze anys, però ara, per evitar les crítiques nefastes, sense perdre de vista els fans de sempre. Això és el que fa pensar amb les seues declaracions. Si ho ha aconseguit o no, ho sabrem el pròxim 17 de maig, el dia de l'estrena.

Aquesta data, la de la gran decepció o la de la gran alegria, depèn totalment de l'habilitat d'aquest director que ha transcendit al seu temps.

Joan M. Oleaque

**Cines Babel
Cines Albatros**

Cines Albatros

TANGUY ¿QUÉ HACEMOS CON EL NIÑO?
Una pel·lícula d'Etienne Chatiliez

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS:
3,61€ de dilluns a divendres
4,2€ dissabte, diumenge i festius

Si ets lector d'EL TEMPS:
3,61 € de dilluns a dijous
(cal acompanyar justificant de pagament)

Fra lluis Colomer, 4. VALÈNCIA

